

Hepatitis A – nemoc špinavých rukou

V souvislosti s rodinným výskytem hepatitidy A v jedné rodině v Moravskoslezském kraji informujeme o tomto virovém onemocnění, které postihuje výhradně člověka.

Vžitý název žloutenka pochází z příznaku probíhající nemoci, kterým je žluté zbarvení kůže a očního bělma (ikterus). Výskyt hepatitidy A je celosvětový a probíhá ve větších či menších epidemiích.

Zdrojem nákazy je člověk s příznaky nebo bez příznaků, původcem je extrémně odolný virus Hepatitidy A, který přežívá teploty pod bodem mrazu i několik let. Bod varu ho zničí až za 5 minut a při pokojové teplotě vydrží na předmětech a jejich povrchu týdny.

Nákaza probíhá přímo těsným mezilidským kontaktem. Infikovaný jedinec tak neumytými rukama kontaminuje předměty nebo potraviny ve svém okolí. Druhou možností nákazy je přenos znečištěnou vodou, ledem z ní vyrobeným nebo potravinami v této nekvalitní vodě omytými, především těmi, které neprocházejí tepelnou úpravou nebo je nelze oloupat.

Inkubační doba, tedy čas mezi onemocněním a prvními příznaky choroby, je 14-50 dní. Nemocný je nejvíce nakažlivý ještě před koncem inkubace.

Nákaza se zpočátku projevuje jako chřipka – teplotou, nevolností, bolestmi hlavy, kašlem, dále nechutenstvím, říháním a bolestí v pravém podžebří. Po této první fázi nastává vlastní onemocnění s charakteristickým zežloutnutím kůže a bělma oka, způsobené zánětem jater. Objevuje se extrémní únava, tmavě zbarvená moč a oproti tomu světlá, acholická stolice. Jsou však i případy, ve kterých se žloutenka jako charakteristický znak onemocnění nevyvine a tyto bezpříznakoví jedinci šíří nákazu na další vnímavou populaci.

Léčba hepatitidy A spočívá především v klidovém režimu, dietě a podávání podpůrných vitamínů skupiny B a C. Nemocní jsou izolováni na infekčním oddělení. Doba rekonvalescence je dlouhá, kdy jsou omezeny sportovní aktivity, je zakázáno požívat alkohol a nutné dodržovat přísnou jaterní dietu s omezením tučných, smažených a kořeněných jídel. Kontakty nemocných jsou podrobeny lékařskému vyšetření v pravidelných intervalech po dobu 50 dní. Prodělání infekce zanechává celoživotní imunitu.

PREVENCE:

- důkladné umytí rukou mýdlem a pitnou vodou a osušení jednorázovým ručníkem
po použití toalety a před každým jídlem,
- důkladné omytí potravin k přímé konzumaci v pitné vodě,
- v rizikových zemích s nízkým hygienickým standardem pít pouze vodu balenou a před zákazníkem otevřenou, vyvarovat se konzumace tepelně neošetřených potravin či ovoce, které nelze oloupat,
- zdroj infekce může být i v ledu a zmrzlině, balenou pitnou vodu je vhodné využívat i k čištění zubů,
- významná součást prevence je očkování.
- nepoužívat k hnojení či zalévání záhonů močůvku či hnůj s lidskými výkaly

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava

Tel: 595 138 111, Fax: 595 138 109

podatelna@khsova.cz, www.khsova.cz, ID datové schránky: w8pai4f